

Allergia võib tabada silmi

RAIVO TASSO

Kui silmades tekib punetus, kihelus ja hõõrumistunne, võib tegu olla allergiaga.

Allergeeniga kokkupuutumisel tekib allergiline konjunktiviit ehk sidekestapõletik. Silmanurkades tuntakse kergest kihelust, mis levib ülemisele ja alumisele silmalaule. Võib ilmuda pisaravoolus, põletustunne või “kuuma liiva tunne” silmades ning valgusekartus. Samuti kaasneb konjunktiiivne tugev punetus, laugude turse ja limajas-vesine eritis.

Vahel hakkab samaaegselt silmavaevustega sügelema nina ja neel, järgnevad aevastushood ning ninast eritub vedelat sekreeti.

Haiguse ägedas perioodis võib näha ka sellist pilti, kus haige nägu on moonunenud, silmalaud on tursetes, nina paisetes, huuled kuivad ja poolavatud. Kaasned võivad allergiline lööve nahal ning isegi kopsuastma. Vahel muutub see haigus krooniliseks.

MAJATOLM ON SUURIM ALLERGEEN

Võimalikke allergeene on palju. Neist tähtsaim haiguse põhjus on majatolm – kõige sagedamini elamutolm, aga ka kontori-, raamatukogu- või koolitolm. Majatolm sisaldab hallitusseeni ja tolmulesti. Viimased jäävad meie silmale nähtamatuks, sest nad on vaid 0,2–0,4 mm pikkused ja peaaegu läbipaistvad. Emane lest muneb elu jooksul 60–100 muna. Lesta elutsükkel kestab 3–4 kuud. Tolmulestad söövad inimese nahalt eraldunud nahakettu, mille on hallitusseened lestadele seeditavaks muutnud. Neile sobivad toiduks ka igasugused muud bioloogilised jäätmed: nahahallitusseened, bakterid, inimese toidupudemed, surnud putukate ja lestade

Kassid on sageli allergia põhjustajad.

jäänused jne. Tolmulestadele on väga oluline keskkonna niiskus. Õhu suhteline niiskus peab olema üle 50%.

Allergiseerivalt mõjuvad tolmu- ja tolmulestade väljaheites sisalduvad valgud ja ensüümid. Kõige enam leidub lesti voodites, madratsites ja vaipades, hallitusseeni aga niisketes vanades majades.

Ka linnusuled ja kassi, koera, hiire, hamstri ning teiste loomade karvad, kõõm, sülg ja uriin on allergeenid. Kõige sagedamini põhjustavad allergiat kassid. Allergeen paikneb kassi süljes, rasunäärmetes ja kõõmas. Kass lakub ennast ja kannab nii allergeeni laiali. Pärast sülje kuivamist lendlevad kõõma- ja karvaosakesed õhus, püsides seal tunde.

ALLERGIAT LINNAS ROHKEM KUI MAAL

Allergeenideks on ka tuultolmlevate puude ja taimede õietolm. Linnas on õietolmu kontsentratsioon madalam kui maal, kuid kuna õhk on saastatum (tööstustolm ja -gaasid, autode heitgaasid), siis esineb linnas allergiat sagedamini kui maal.

Kõige varem öitsevad allergikutele ohtlikud puud – lepp, sarapuu ja kask. Nõrgema allergiseeriva toimega on paju, vahtra, papli, tamme ja okaspuude õietolm.

Heintaimede (timuti, rebasesaba, kera- ja aruheina) õietolmu esineb puu-